

Mluvit o genetice je jako nosit dříví do lesa. Zvláště dnes, 200 let po narození jejího zakladatele Gregora Mendela. Zajímavější je, že Mendelův týden začal bohoslužbou a také jí skončí. Pořadatelé tím zdůrazňují, že Mendel byl hlavně opatem kláštera ve Starém Brně.

To může leckoho zaskočit. Kdysi lidé kroutili hlavou nad dědičností, ale ne nad tím, že vědě se věnuje katolický kněz. Nyní je genetika notoricky známá, ale lidé se diví, když se vědě věnuje věřící člověk. Může věda ladit s vírou? Zní to jako provokativní otázka. Ale ve skutečnosti na ní nic provokativního není.

Mnozí vědci byli a jsou upřímně věřící. Třeba Johannes Kepler, Blaise Pascal, Isaac Newton, James Maxwell, objevitel laseru Townes nebo ředitel programu Lidský genom Collins. Ba i Darwin, zakladatel evoluční teorie, neměl doktorát z biologie, nýbrž z teologie. Mezi věřící špičkové vědce patří také Jiří Hořejší, šéf Ústavu částicové a jaderné fyziky. To on kdysi na přednášce řekl, že v eleganci Maxwellovy či Schrödingerovy rovnice lze tušit "vyšší rozum".

Právě věda může podnítit k víře víc než, řekněme, indoktrinace. Například. Kdyby byla hodnota gravitační konstanty jen o fous, o titěrný zlomeček procenta vyšší či nižší, neexistoval by známý vesmír ani život. Nevede takové zjištění k úvaze, že leccos ve zdánlivě nahodilém vesmíru se řídí účelem? Pro vědce, který žije v prostředí takových rovnic a úvah, není víra indoktrinací, ale jedním z prostředků vztahu ke světu.

Je-li řeč o Mendelovi, genetice, vědě a víře, vybaví se i toto. V debatě o potratech se ozývá argument "je to moje tělo". Je chybný právě z hlediska vědy, na niž se dnes tak přísahá. Ne že by o tom ženy rozhodovat neměly, ale ať argumentují jinak. Díky disciplíně založené Mendelem se ví, že tělo dítěte není tělem matky – má jinou DNA, vzniklou kombinací genů od obou rodičů. Tak to chodí už miliardu let. Připomínejme si, že dost špatného může napáchat jak fanatická víra v boha, tak fanatická víra ve "vědecký světový názor".